

PÄÄTÖS

Nro 207/2017/1

Dnro ESAVI/7429/2017

Annettu julkipanon jälkeen
31.10.2017

ASIA

Eteläsataman ympäristöluvan lupamääräyksen 10 muuttaminen, Helsinki

HAKIJA

Helsingin Satama Oy
PL 197
00141 HELSINKI

Y-tunnus: 2630555-8

LAITOKSEN SIJAINTI

Satama sijaitsee Helsingin kaupungin ydinkeskustassa käsittäen Eteläsataman ja lahden vastakkaisella rannalla olevan Katajanokan satamanosan.

HAKEMUKSEN VIREILLETULO

Hakemus on tullut vireille Etelä-Suomen aluehallintovirastossa 20.7.2017.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Ympäristönsuojelulain 27 § ja sen liitteenä 1 olevan taulukon 2 kohta 12 a) (satamatoiminta) sekä 89 §:n 1 momentti (luvan muuttaminen).

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Ympäristönsuojelulain 35 §:n ja valtioneuvoston ympäristönsuojelusta antaman asetuksen 1 §:n 2 momentin 12 a) kohdan nojalla tämän ympäristölupa-asian ratkaisee aluehallintovirasto.

MUUT VIREILLÄ OLEVAT ASIAT

Etelä-Suomen aluehallintovirastossa on vireillä Helsingin Satama Oy:n hakemus Länsisataman ympäristöluvan lupamääräyksen 10 muuttamiseksi (ESAVI/7473/2017).

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT JA PÄÄTÖKSET

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on 30.6.2014 päätöksellä nro 131/2014/1 tarkistanut Helsingin Eteläsataman ympäristöluvan lupamääräykset.

HAKEMUKSEN KOHTEENA OLEVA LUPAMÄÄRÄYS

Hakemus koskee Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätöksen 131/2014/1 lupamääräystä 10, joka kuuluu seuraavasti:

"Laiturialueilta ja satamakentältä poistettava lumi on läjitettävä maalle niin, ettei sulamisvesien mukana pääse leviämään hiekkaa, roskia ym. mereen tai muualle ympäristöön."

Lupamääräyksen perustelu:

"Lumen seassa voi olla roskia, jotka voivat levitä sulamisvesien mukana ympäristöön. Määräys on tarpeen roskaantumisen ehkäisemiseksi. (YSL 43 §, JäteL 13 §)."

HAKEMUS

Helsingin Satama Oy esittää, että Eteläsataman ympäristöluvan 131/2014/1 lupamääräys nro 10 muutetaan siten, että satama-alueilla (Eteläsatama ja Katajanokka) syntyneen ja kuormatun puhtaan lumen läjitys mereen sallitaan, sillä edellytyksellä, että läjitettävän lumen roskaantumisen ehkäistään. Tällä lupamääräysmuutoksella ympäristölupamääräykset kaikissa Helsingin Satama Oy:n satamanosissa olisivat yhtenäiset lumen käsittelyn osalta.

Toimittaessa näin pienennetään ympäristövaikutuksia ja taloudellisia kustannuksia verrattuna tilanteeseen, jossa lumet kuljetetaan pois satama-alueilta. Helsingin Satama Oy vastaa siitä, että mereen läjitettävä lumi on puhdasta.

Perustelut

Satama-alueella syntynyt puhdas lumi voitaisiin läjittää yhdessä kaupungin katualueilla syntyneen lumen ohessa kaupungin lumenvastaanottopaikoille merivastaanottopaikat mukaan lukien. Maalle läjittämisen vaatimuksen poistaminen mahdollistaisi puhtaan lumen läjittämisen mereen osana kaupungin yleistä lumienhallintaa sekä läjittämisen tarvittaessa laiturialueelta suoraan mereen esimerkiksi tilanpuutteen helpottamiseksi. Sataman puhtaanapitoprosessilla varmistetaan, ettei satama-alueilla lumi likaannu. Mikäli matkustajasatamien alueella lumi jostain syystä likaantuisi, se ohjataan lumen maavastaanottopaikoille.

Eteläsataman laiturialueilta poistettava puhdas lumi voitaisiin läjittää mereen ilman, että määräysten perusteluina olevat seikat heikentyvät. Helsingin keskustassa sijaitsevilta satama-alueilta poistettavan lumen käsittelyvaatimus on ristiriidassa myös kaupungin katualueilta poistettavan lumen käsittelytapojen kanssa.

Matkustajasatamien lumenhallinta

Suuri osa matkustajasatamien hallinnoimista alueista on käyttötoiminnoiltaan erottamaton osa kaupungin katuverkkoa ja siihen liittyviä pysäköinti-alueita. Ne ovat suoraan yhteydessä kaupungin katuverkkoon ilman selkeää rajaa maastossa esimerkiksi pysäköintialueiden ja sataman kulkuväylien osalta. Matkustajasatamien lumenhallinta toteutetaan samassa yhteydessä kaupungin lumenhallinnan kanssa. Merkittävä osa satama-alueilta poistetuista lumikuormista päättyy tällä hetkellä Hernesaaren lumenvastaanottoalueen kautta mereen osana kaupungin lumihuoltoa. Näin ollen matkustajasatamien ja kaupungin katualueiden lumien käsittelyvaatimusten erilaisuus on käytännössä keinotekoinen.

Lumisina talvina matkustajasatamien alueilla lumen varastointikapasiteetin rajallisuus tuottaa ongelmia. Satama-alueelle varastoitavan lumen anetaan sulaa luonnollisesti, jolloin sulamisvedet valuvat hulevesiviemäristöön. Satama-alueelle kertyvän lumen kuljettaminen kaupungin maalla sijaitseville vastaanottopaikoille puolestaan lisäisi edelleen kuljetuksista syntyviä ympäristövaikutuksia. Esimerkiksi talven 2014–2015 lumikuormien ajaminen satama-alueelta Viikin lumenlajitysalueelle tuottaisi laskennallisesti hieman yli 4 tonnia ylimääräisiä hiilidioksidipäästöjä, kun arvioidaan kahdensuuntaista lumen kuljetusmatkaa. Lisäksi lumen kuljettaminen osaltaan lisäisi liikenteen ruuhkautumista.

Matkustajasatamista poistettava lumimäärä on varsin pieni verrattuna Helsingin katuverkostosta poistettavaan, mereen päätyvään lumimäärään. Matkustajasataman osien alueelta poistettiin talvella 2014–2015 yhteensä 222 kuormaa lunta. Talvena 2016–2017 matkustajasatamien laiturialueilta kuormattiin yhteensä 502 kuormaa, joka vastaa noin 9000 m³ ja 4 500 tonnia. Helsingin kaupungin katualueilta poistetaan normaalilumisena talvena lunta noin 50 000 kuormaa ja runsaslumisena talvena noin 300 000 kuormaa.

Roskaantumisvaikutuksia tarkasteltaessa on syytä huomata, että katualueilta poistettavaan lumeen verrattuna matkustajasatamien laiturialueiden lumi on varsin puhdasta. Satama-alueilla kiinnitetään erityistä huomiota laiturialueiden puhtaanapitoon: lumen roskaantumista ja likaantumista ehkäistään alueiden päivittäisellä puhtaanapidolla sekä asfaltin harjauksella ja pesulla. Lumi myös poistetaan välittömästi laiturialueilta, joten se ei ehdi roskaantua samalla tavalla kuin kaupunki- ja katualueiden lumi. Satamien kenttäalueet ovat täysin pinnoitettuja, joten orgaanista ainesta ei lumen mukana juurikaan kulkeudu. Matkustajasatamissa ei käsitellä irtolasteja tms. aineita, jotka voisivat roskata/likaannuttaa lunta, eikä niiden toiminnasta aiheudu erityistä roskaantumista. Liukkaudentorjunnassa hiekoituk-

sen ja suolauksen määrä on satamissa verrattavissa kaupungin katualueiden kunnossapitoon. Liukkaudentorjunnan käytäntöjä on kuitenkin kehitetty siten, että pinnoitettujen alueiden puhtaanapitoa (hiekan poistoa ym.) tehdään jatkuvasti myös talvikauden aikana.

Ympäristölupamääräysten lumenhallinnan perusteena oleva roskaantumisen estäminen toteutuu jo tällä hetkellä matkustajasatamissa laitureiden tehostetulla puhtaanapidolla ja lumen poistamisella välittömästi pysäköinti- ja laiturialueelta.

Helsingin kaupungin lumenhallinta

Helsingin kaupungin katualueilta poistettavista lumikuormista läjitetään vähintään kolmannes mereen Hernesaaren lumenvastaanottoapaikalta. Talvikaudella 2016–2017 Hernesaaren lumenvastaanottoaikka oli väliaikaisesti poissa käytöstä ja tänä aikana kantakaupungin lumet läjitettiin väliaikaisesti Jätkäsaareen.

Helsingin kaupungin rakennusviraston ”Lumen vastaanoton vaihtoehdot vuodelle 2050” (HKR 2015) -selvityksen mukaan sekä kustannustehokkuuden että hiilidioksidipäästöjen kannalta paras vaihtoehto on säilyttää jatkossakin mereen sijoitettava lumenvastaanottoaikka kantakaupungin lumien loppusijoitusta varten. Hernesaareen läjitettävien lumikuormien määrän ennustetaan nousevan 128 000 kuormaan vuoteen 2050 mennessä.

Helsingin kaupungin Rakennusviraston selvityksen mukaan on todennäköistä, että liikenne kaupungin lumen meriläjityspaikoille tulee jatkossa ruuhkautumaan.

LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Hakemuksen täydentäminen

Hakemusta on täydennetty 1.9.2017.

Hakemuksesta tiedottaminen

Asia on käsitelty ympäristönsuojelulain 96 §:n mukaisesti. Hakemusta ei annettu tiedoksi kuuluttamalla.

Lausunnot

Aluehallintovirasto on ympäristönsuojelulain 42 §:n mukaisesti pyytänyt hakemuksesta lausunnon Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) ympäristö ja luonnonvarat -vastualueelta, Helsingin kaupungin ympäristönsuojelu- ja terveydensuojeluviranomaisilta sekä Kaupunkiympäristön toimialalta.

1) **Uudenmaan ELY-keskuksen** ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue toteaa antamassaan lausunnossa, että lumenhallinta on toteutettavissa Helsingin Satama Oy:n esittämällä tavalla. ELY-keskus korostaa, että lumi on ensisijaisesti toimitettava kaupungin lumenvastaanottopaikoille.

2) **Helsingin kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen** toteaa antamassaan lausunnossa, että lumen käsittelyä koskevia lupamääräyksiä voidaan muuttaa Helsingin Satama Oy:n esittämällä tavalla. Satama-alueelle satava lumi poistetaan hyvin nopeasti, jolloin se ei ehdi likaantua, ja se voidaan kipata myös mereen. Jos lumi jostain syystä likaantuisi, Helsingin Satama Oy ilmoittaa vevänsä lumen maalla sijaitseville lumen vastaanottopaikoille.

Ympäristöterveysyksikön päällikön mukaan ympäristönsuojeluviranomaisen lausunnossa on otettu terveydensuojeluun liittyvät näkökohdat riittävästi huomioon eikä erillisen lausunnon antamista ole pidettävä tarpeellisenä.

Hakijan kuuleminen ja vastine

Vastineen pyytäminen hakijalta katsottiin tarpeettomaksi.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU

Aluehallintovirasto muuttaa ympäristöluvan nro 131/2014/1 lupamääräyksen 10 kuulumaan seuraavasti:

10. Laiturialueilta ja satamakentältä poistettava lumi on toimitettava kaupungin lumenvastaanottopaikoille. Likaantunut lumi on läjitettävä maalla sijaitseville lumenvastaanottopaikoille. Puhdasta lunta voidaan tarpeen vaatiessa läjittää satama-alueelta myös suoraan mereen.

RATKAISUN PERUSTELUT

Hakemus koskee päätöksen nro 131/2014/1 määräyksen 10 muuttamista siten, että satama-alueella syntyneen ja kuormatun puhtaan lumen läjitys mereen sallitaan. Tällä hetkellä matkustajasataman lumenhallinta toteutetaan samassa yhteydessä Helsingin kaupungin lumenhallinnan kanssa ja siten satama-alueen lumikuormia päätyy jo nyt Hernesaaren lumenvastaanottopaikan kautta mereen osana kaupungin lumihuoltoa. Hakemuksen mukaan matkustajasatamasta poistettavan lumen määrä on pieni ja satama-alueen roskaantumisen estämisestä huolehditaan päivittäisellä puhtaanapidolla.

Satama-alueen puhtaat lumet tulee ensisijaisesti toimittaa Helsingin kaupungin lumen maa- ja merivastaanottopaikoille. Tarvittaessa esimerkiksi satama-alueen tilanpuutteen helpottamiseksi puhdasta lunta voidaan läjittää laiturilta suoraan mereen. Lumen puhtaana pysyminen tulee varmistaa

hakemuksen mukaisesti satama-alueen tehokkaalla puhtaanapidolla ja lumen välittömällä poistamisella alueelta. Likaantunut (hiekkainen, roskainen tms.) lumi on tarpeen toimittaa maalla sijaitseville lumenvastaanottopaikoille meren roskaantumisen ehkäisemiseksi.

Asia on käsitelty ympäristönsuojelulain 96 §:n mukaisesti. Aluehallintovirasto ei ole katsonut tarpeelliseksi asian vireilläolosta tiedottamista, asianosaisten kuulemista eikä lausunnon pyytämistä muilta kuin valvontaviranomaisilta, koska asia ei vaikuta yleisiin tai yksityisiin etuihin.

Vastaus yksilöityihin vaatimuksiin ja lausuntoihin

Lausunnoissa esitetty on otettu huomioon päätöksessä ja sen perusteluista ilmenevällä tavalla.

LUVAN VOIMASSAOLO

Päätöksen voimassaolo

Tämä päätös on voimassa toistaiseksi. Toiminnan olennaiseen laajentamiseen ja muuttamiseen on ympäristönsuojelulain 29 §:n mukaan oltava lupa.

Lupaa ankaramman asetuksen noudattaminen

Jos asetuksella annetaan säännöksiä, jotka ovat ankarampia kuin tämän päätöksen lupamääräys tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Tämä päätös on lainvoimainen valitusajan jälkeen, jos päätökseen ei haeta muutosta.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 52, 96, 190, 198 §

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Käsittelymaksu on **1 500 euroa**. Lasku lähetetään erikseen Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Käsittelymaksu määräytyy valtion maksuperustelain (150/1992) nojalla aluehallintovirastojen vuoden 2017 maksuista annetun valtioneuvoston asetuksen (1353/2016) mukaisesti. Asetuksen liitteen kohdan 3.1 alakohdan 5 mukaan, jos taulukon mukainen maksu (tässä tapauksessa 30 % 11 720 €:sta) olisi kohtuuttoman korkea käytettyyn työmäärään nähden, maksu peritään tuntiveloituksen (60 €/h) perusteella. Tämän asian käsitte- lyyn on käytetty 25 tuntia.

LUPAPÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös Hakija

Jäljennös päätöksestä sähköisesti

Helsingin kaupunki
Helsingin kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen
Helsingin kaupungin terveydensuojeluviranomainen
Helsingin kaupungin Kaupunkiympäristön toimiala
Uudenmaan ELY-keskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue
Suomen ympäristökeskus

Ilmoittaminen ilmoitustauluilla ja internetissä

Tieto päätöksen antamisesta julkaistaan Etelä-Suomen aluehallintoviraston ilmoitustaululla ja päätöksestä kuulutetaan Helsingin kaupungin virallisella ilmoitustaululla.

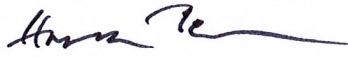
Päätös julkaistaan osoitteessa www.avi.fi/lupa-tietopalvelu aluehallintovi-
raston internetsivuilla.

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

Liite

Valitusosoitus

Hanna Pesonen

Tiina Kamula

Asian on ratkaissut ympäristöylitarkastaja Hanna Pesonen ja esitellyt ympäristöylitarkastaja Tiina Kamula.

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen	Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätökseen saa hakea valittamalla muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta . Asian käsittelystä perittävistä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.												
Valitusaika	Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy 30.11.2017 .												
Valitusoikeus	Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden oikeutta tai etua asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuin ympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset, kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset.												
Valituksen sisältö	Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava - päätös, johon haetaan muutosta - valittajan nimi ja kotikunta - postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (mikäli yhteystiedot muuttuvat, on niistä ilmoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle, PL 204, 65101 Vaasa, sähköposti vaasa.hao@oikeus.fi) - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta - mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi - perusteet, joilla muutosta vaaditaan - valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (faxilla tai sähköpostilla)												
Valituksen liitteet	Valituskirjelmään on liitettävä - asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle - mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta												
Valituksen toimittaminen	Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeudelle. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, faxina tai sähköpostilla. Sähköisesti (faxina tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.												
Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamon yhteystiedot	<table> <tr> <td>käyntiosoite:</td><td>Korsholmanpuistikko 43, 4. krs</td></tr> <tr> <td>postiosoite:</td><td>PL 204, 65101 Vaasa</td></tr> <tr> <td>puhelin:</td><td>029 56 42780</td></tr> <tr> <td>faksi:</td><td>029 56 42760</td></tr> <tr> <td>sähköposti:</td><td>vaasa.hao@oikeus.fi</td></tr> <tr> <td>aukioloaika:</td><td>klo 8–16.15</td></tr> </table>	käyntiosoite:	Korsholmanpuistikko 43, 4. krs	postiosoite:	PL 204, 65101 Vaasa	puhelin:	029 56 42780	faksi:	029 56 42760	sähköposti:	vaasa.hao@oikeus.fi	aukioloaika:	klo 8–16.15
käyntiosoite:	Korsholmanpuistikko 43, 4. krs												
postiosoite:	PL 204, 65101 Vaasa												
puhelin:	029 56 42780												
faksi:	029 56 42760												
sähköposti:	vaasa.hao@oikeus.fi												
aukioloaika:	klo 8–16.15												
Oikeudenkäyntimaksu	Vaasan hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 250 euroa. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.												